

КЛОСОВСЬКИЙ Олександр Вікентійович (18(30). 05. 1846, за ін. даними — 1848, Житомир — 13(26). 04. 1917, м. Петроград, нині С.-Петербург) — метеоролог, геофізик. Доктор фізики та фіз. географії (1884), член-кореспондент РАН (1910). Велика золота медаль Париз. всесвіт. виставки (1890), 6 золотих та 2 срібні медалі РАН і Рос. геогр. товариства. Закін. Університет св. Володимира у Києві (1868), де 1876–80 працював приват-доцент. Від 1869 викладав у Київ. військ. гімназії, водночас вивчав матеріали спостережень Київ. метеостанції. 1881–85 — доцент, 1886–1907 — ординар. професор кафедри фізики і фіз. географії Новорос. університету в Одесі. Зініціював 1894 відкриття магніто-метеорол. обсерваторії Університету (нині Гідрометцентр Чорного та Азов. морів); відстоював автономність навч. закладу, через що 1907 був змушений переїхати до С.-Петербурга: від 1909 — засл. проф. Університету та Вищих жін. курсів. У 1880-х рр. на кошти Херсон., Таврій. і Бессараб. земств організував спец. мережу метеорол. пунктів у Пд.-Зх. Росії, яка 1886 охоплювала 7 губерній (1902 названа його ім'ям). К. —

засн. мед. кліматології. Автор низки фундам. праць з кліматології Росії та України, природ. режиму, температури та солоності Чорного моря. Розвинув ідею про єдність геофіз. явищ у природі. Засн. і ред.-видавець в Одесі «Метеорологического обозрения: Тр. Метеорол. сети Юго-Запад. России» (1887–1909); ред. «Летописей магнито-метеорологической обсерватории Новороссийского университета» (1894–1906). Його ім'ям названо вулицю у Житомирі.

Основні праці

Климатические особенности Одессы. О., 1883; К учению об электрической энергии в атмосфере (грозы России). О., 1884; Колебания уровня и температуры в береговой полосе Черного и Азовского морей. С.-Петербург, 1890; Климат Киева по наблюдениям метеорологической обсерватории Университета св. Владимира. К., 1898; Основы метеорологии. О., 1910; 1914.

Рекомендована література

1. Аганин М., Оболенский В. Александр Викентьевич Клоссовский: Некролог. О., 1917;
2. Олександр Вікентійович Клосовський: Бібліогр. мат. О., 1959;
3. Нездуров Д. Ф. О. В. Клосовський – видатний вчений, педагог, громадський діяч // Геогр. зб. 1962. № 6;
4. Скавронський П. Видатний учений-метеоролог Олександр Вікентійович Клосовський // Географія та основи економіки в школі. 2009. № 10;
5. Вчені вузів Одеси: Серія біобібліографічних довідників. О., 1994–2000;
6. Геологи, географы; Професори Одесского (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

Ю. О. Амброз

Бібліографічний опис:

Клосовський Олександр Вікентійович / Ю. О. Амброз // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-8564>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).